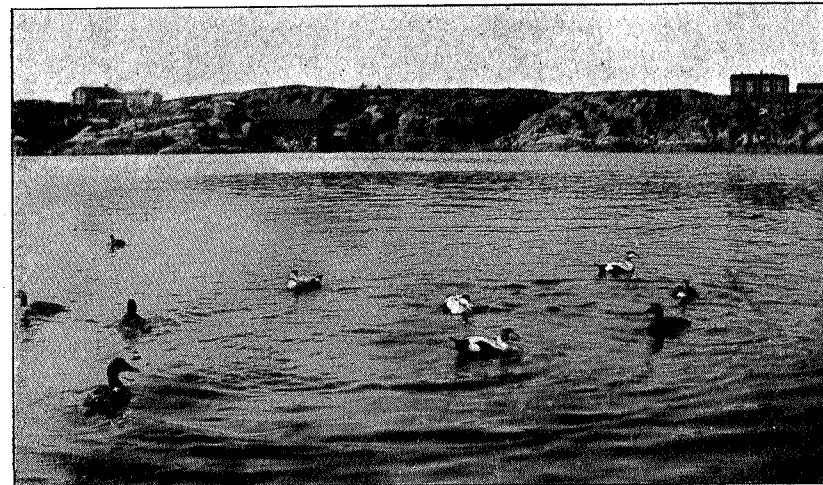

en forpost reiser *Steinstinden* sig rank og trossig mot nordvesten, og i ly av denne har mennesket i oldtiden bygget sitt vern mot en annen fiende, nemlig mennesket selv. Det er bygdeborgen på *Manatinden*, undersøkt for første gang i 1926, og nu et av Lekas merkelige oldtidsminner.

Det egentlige centrum har dog været på øiens innside, ved leden. Det er storgårdene *Huseby* og *Skei*. *Huseby* er et almindelig gårdnavn i det nordenfjellske, og alle disse *Husebygårde* representerer storgårde, høvdingeseter eller kongsgårde, om man vil kalte det så, der samtidig gjerne er tilknyttet bygdens religiøse sentrum. En ennu nøiere forbindelse med kulten har *Skeigårdene*, som ikke sjeldent den dag i dag er kirkesteder. På det gamle høvdingesete *Huseby-Skei* på Leka faller historiens morgenrøde, og i *Herlaugshaugen*, som straks nedenfor *Skei* reiser sine mektige masser, den største gravhaug i det nordenfjellske Norge, skal etter sagnet Namdalskongen Herlaug, som ikke vilde underkaste sig Harald Hårfagres velde, være gravlagt. I sannhet et monument verdig en konge!

Fot. C. Dons.

I SKJÆRGÅRDEN

AV CARL DONS

*I et smilende sund mellom holmer og fjell,
mellan havgap fra begge sider
ligger skjærerne mine med efugl og kjell
og med måse og terne-sylfider.*

*Der går kobbe og kval
i den sjødype dal —
og draugen blandt nisene rider.*

*Men trekkfuglen flytter — de andre blir att
og hjemme ved skjærerne rusler;
de sliter sig frem gjennem nordlysets natt,
til en soldag de leker og pusler.*

*For et liv, for et styr
når så ungene kryr
og som ullnøster går der og tusler.*

*I en storm fra sydvest, under vindglefsets ul
seiler måsen på senespilt vinge,
slår ring omkring holmen sin, skjærenes fugl,
som aldri orkanen kan tvinge.*

*Og i brottenes brand
i brenningens rand
brytes bråskavlens brølende bringe.*

*Og storsjøen hamrer mot skjærenes mur
med et masende jordskjelvsrabalder
og bårene slamrer i motordur
som jetter fra Arilds alder.*

*Det singler i stein
som av døuingebein
under opsang av måsenes skvalder.*

*Men mens dragsuget rasler i skjærenes tang
med de mange gigantiske toner
og skårongen sturer den dagen lang
kan det skje at en storm sig forsoner.*

*Det blir lettare luft
med en vårsommerduft
og et smil imot lysere voner.*

*Når han svartestill ligger der, havets monark,
i et blåskjær om berg og om rabber,
så kan taren få ordne sin ruskete park
med sjøkryp, med fisk og med krabber.*

*Og i strømmen hos mig
og den spralende sei
ligger måsen på ræk og sjabber.*

*Og når solspeilets gull mellem skjærenes rad
over strømmende vann sig vugger
mens efuglen ligger i solskinsbad
med ungene sine og rugger —
da er festdagen der
mellem holmer og skjær —
og det gløder i kveldskyens glugger.*